

[Hannstrup Clemmensen.]
 været en saglig og værdifuld forudsætning for, at folketinget kan vurdere den situation, der dog tid efter anden måske ændres.

Jeg vil derefter gerne gøre nogle bemærkninger vedrørende danske synspunkter om det europæiske fællesmarked i dets nuværende stil, om EFTA og om det nordiske samarbejde. Jeg vil gerne for at forebygge misforståelser understrege, at der ikke fra det konservative folkepartis side er og ikke har været noget ønske om en isoleret dansk tilslutning til fællesmarkedet. Bortset fra at det formentlig overhovedet ikke havde været muligt, har det stadig været således, at et stort flertal i det danske folketing har ønsket tilslutning til fællesmarkedet sammen med United Kingdom og sammen med den størst mulige del af de nordiske lande, og dette må vel stadig være en given forudsætning for den danske markedspolitik. Derudover er vel hele vort forhold til EEC præget kort og klart af oplysningen om, at der intet nyt, i hvert fald intet godt nyt, er kommet fra Paris, og jeg er ganske enig i hr. Ivar Nørgaards betragtning om, at det ikke kun er den franske præsidents, men formentlig et udpræget fransk synspunkt, der her varetages og fremføres.

Der kan være grund til at udtrykke glæde og tilfredshed med, at de andre lande i fællesmarkedet og Kommissionen har vist stor forståelse for de lande, der har ansøgt om medlemskab i fællesmarkedet. Men det må være en kendsgerning at tage til efterretning, at der i den nuværende situation beklageligvis ikke er nogen aktuel mulighed for, at Danmark og de øvrige ansøgerlande optages i fællesmarkedet.

I denne situation er det naturligvis også efter konservativ opfattelse værdifuldt at gennemføre konsultationer og forhandlinger mellem fællesmarkedet og ansøgerlandene. Men det må bestandigt være således, at disse konsultationer og forhandlinger ikke tjener til at konservere den nuværende tingenes tilstand; de må ikke yderligere svække mulighederne for en varig sammenslutning mellem fællesmarkedet og størstedelen af EFTA. Det er ud fra disse synspunkter, vi anmoder regeringen om selvfølgelig at deltage i disse konsultationer, men således at det endelige mål ikke derved forflygtiges, men tværtimod bestandig fremføres.

Det er klart, at et af de spørgsmål, der i allerhøjeste grad har præget ikke mindst den danske markedsdiskussion, er problemerne vedrørende landbrugspolitikken og landbrugserhvervets forhold. Jeg vil gerne i denne forbindelse — fordi der her måske en gang imellem kan være misforståelser og et lidt ejendommeligt følelsesliv give sig udtryk — understrege, at jeg tror, hele det danske samfund har grund til at respektere det danske landbrug for den meget vidt-drevne rationalisering og effektivitetsforøgelse, der er gennemført. Det har simpelt hen været en nødvendig forudsætning for, at problemerne for det danske landbrug ikke skulle blive endnu alvorligere.

Men når det er sagt, må vi vel også tage til efterretning, at det ikke kun er Danmark og ikke kun EFTA, men også fællesmarkedet, der har landbrugsproblemer og vanskeligt ved at løse dem. Ikke mindst inden for mejerisektoren er det i dag en kendsgerning, at der er i hele Europa en overproduktion i forhold til det nuværende konsum. Når det samtidig er en næsten endnu alvorligere kendsgerning, at der i andre dele af verden er meget udtalt mangel på levnedsmidler og også på en række af de landbrugsprodukter, Danmark producerer, må dette vel være en naturlig baggrund for også at tage u-landenes politik og vort forhold til u-landene ind i den samlede vurdering af landbrugsproblemerne. Der burde være basis for, at fællesmarkedet og EFTA forhandlede landbrugsproblemer i lyset af den nuværende overproduktion i Europa og den nuværende udtalte underproduktion af landbrugsprodukter i andre dele af verden, som man fra alle sider i det danske samfund er enig om at have en forpligtelse til at bistå.

Det næste spørgsmål, der naturligt melder sig, når man fra dansk side ikke har mulighed for at se øjeblikkelige lyspunkter i forholdet til fællesmarkedet, er så, hvilke muligheder der da er for at styrke EFTA yderligere. I denne forbindelse vil jeg gerne fremhæve to forhold: for det første, at EFTA aldrig har været tænkt som en varig løsning; det var tænkt som et forsøg på at skabe en overgangsordning til og en forhandlingsmulighed over for fællesmarkedet. For det andet, at der i EFTA-perioden er sket en overordentlig gunstig udvikling i EFTA-samhandelen, der er i EFTA opnået betyde-